

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Impedimentum impotentiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

vel consanguineis, constituta est pœna excommunicationis ipso facto incurrenda. *Ibid. num. 19.*

135. Uterque conjux privatur jure petendi debitum, quando uterque copulam habuit cum consanguineis alterius conjugis, aut unus tantum, sed de consensu alterius. *Ibid. num. 21.*

136. Maritus contrahens affinitatem cum propria uxore innocente, tenetur reddere debitum: nam innocens non privatur jure suo ob crimen alterius. Item maritus, qui factus est affinis cum uxore ante matrimonium consummatum, non tenetur ingredi religionem, quia nullo jure probatur ad hoc teneri. *Ibid. n. 22 & 23.*

Impedimentum impotentia.

137. Illa dicitur impotentia perpetua coeundi, quæ non potest removeri arte humana, vel absque probabili vitæ periculo. *Ibid. punct. 13. n. 1.*

138. Illa est impotentia perpetua, quæ non potest auferri absque arte magica, vel peccato, vel miraculo; vel si aliter tolli possit, non potest tamen sine corporali periculo. Unde fit ut matrimonium contractum cum impotente, qui post matrimonium miraculosè liberatus est ab impotentia, non sit validum. *Ibid. num. 2. & seq.*

139. Ex triplici capite oriri potest impotentia perpetua. Primo, ex improportione naturali, ut quando femina ita est arcta, ut non possit à viro carnaliter cognosci: quod si femina arcta, fieri possit apta proprio viro per incisionem, tenetur eam pati etiam cum gravi dolore. Secundo, oriri potest ex nimia caliditate, vel frigiditate, quando nimirum copula propter frigiditatem consummari, & semen emitti non potest. Tertio, ex maleficio perpetuo, facto ad impediendum congressum, & copulam inaritam. Perpetuum dicitur post experientiam triennem, quando præmissis precibus & aliis remediis pro maleficio amovendo, amovere nequiverunt. *Ib. n. 6 & seq.*

140. Conjux non tenetur redire ad priorem conjugem, quando non constat an sublatum sit maleficio, secus dicendum si constet. *Ibid. n. 10.*

141. Quando dubiratur an maleficio præcesserit matrimonium, præsumendum est maleficio fuisse factum, ante matrimonium, & consequenter esse impedimentum dirimens matrimonium. *Ibid. num. 11.*

142. Impotentia perpetua coeundi antecedens matrimonium, dirimit matrimonium, non solum jure Ecclesiastico, verum etiam jure naturæ ex quacumque causa provenit *ibid. num. 12.* Quare

143. Validum est matrimonium cum femina quæ potest semen recipere, quamvis ipsa non seminet, vel non retinet semen susceptum, cum semen femineum non sit necessarium ad generationem. Validum adhuc est quando femina potest reddere debitum, sed non nisi cum gravissimo sanivatis periculo, vel vitæ periculo in partu, &c. non enim est affecta impotentia perpetua. Similiter validum est etiam inter steriles, intercedit enim vera copula apta ex sua natura ad generationem. Idem dicendum de matrimonio contracto à senescente, non omnino impotente ad habendam copulam. Secus asserendum de eunuchis perfectis, vel spadone, qui scilicet caret femine apta ad generationem. *ibid. n. 14 & seq.*

144. Conjugibus, quibus constat adesse impotentiam perpetuam, illicitum est petere debitum vel reddere, nec possunt delectari tangendo, osculando &c. *ibid. n. 20.*

145. Triennium quo permittitur conjuges simul habitare ad probandum impotentiam, incipit à die attentatæ copulæ, incipit tamen pro arctatione, quando incipiunt remedia adhiberi. *ibid. num. 21.*

146. Quando unus conjugum ingreditur religionem ex præsumptione impotentia, sed postea cognoscitur error, non debet redire ad uxorem, si professus est ante consummatum matrimonium. Idem dicendum quando uterque conjugum ingreditur religionem ob errorem impotentia præsumptæ ante consummatum matrimonium. *ibid. n. 22. & 23.*

147. Suscipiens sacros ordines ob præsumptionem impotentia, restituendus est uxori petenti, si cognoscatur error, tenebiturque reddere debitum uxori, sed non petere. *ibid. num. 24.*

148. Invalidæ sunt secundæ nuptiæ, quando unus illas celebravit, & alter religionem ingressus est, credens adesse impotentiam perpetuam, quæ tamen non aderat, si matrimonium consummatum fuerat: si non, validæ sunt secundæ nuptiæ, si eas post professionem alterius celebravit. *ibid. n. 25.*

149. Hermaphroditus potest validè matrimonium initiare juxta sexum qui in ipso prævalet: si vero sexus sit æqualis, potest secundum eum quem maluerit, contrahere matrimonium.

nium: quod si semel contraxerit matrimonium juxta unum sexum, peccat, si mortuo conjuge juxta alium sexum matrimonium contrahat: si tamen contrahat, tenet matrimonium. Parochus non debet assistere matrimonio hermaphroditi, in quo uterque sexus est æqualis, donec hermaphroditus protestatus sit coram judice Ecclesiastico cum juramento quem sexum sequi velit. *ibid. num. 26. & seq.*

Impedimenta non dirimentia.

Sunt hæc verbis sequentibus contenta:

*Ecclesia vetitum, nec non tempus feriatum,
Atque catechismus, sponsalia, jungito votum,
Impediunt fieri, permittunt facta teneri.*

150. Per *Ecclesia vetitum*, intellige interdictum, quod est prohibitio, qua certo anni tempore interdicitur matrimonium ab Ecclesia, & contrahens cum hujusmodi interdicto, peccat mortaliter. *ibid. punct. 14 num. 1. 2. & 3.*

151. Vetitum est per Trident *sess. 24. cap. 10.* celebrare matrimonium à primo die Adventus Domini usque ad diem Epiphaniæ, & à quarta feria Cinerum usque ad Octavam Paschæ inclusivè; tamen de licentia Ordinarii possunt dictis temporibus celebrari sponsalia & matrimonium sine solemnitate. *ibid. num. 4.*

152. Aliud impedimentum impediens matrimonium contrahendum sunt sponsalia prius celebrata cum alia persona, hinc qui uni promisit matrimonium, non potest alteri nubere, nisi dissoluta fuerint priora sponsalia. *ibid. num. 5.*

153. Tertium impedimentum impediens est catechismus, qui est instructio fidei quæ fit solemniter ante januam Ecclesiæ super baptizando, vel jam baptizato, ex quatenens puerum contrahit cognitionem spiritualem imperfectam quæ impedit matrimonium; multi tamen volunt hoc impedimentum sublatum fuisse, nec videtur opus esse dispensatione petenda à Sede Apostolica, sed ab Episcopo. *ibid. n. 6.*

154. Quartum impedimentum est votum simplex castitatis, vel ingrediendæ religionis, vel suscipiendi sacros ordines, vel non nubendi. Vota simplicia Societatis Jesu ex motu proprio Gregorii XIII, irritant matrimonium. *ibid. n. 7.*